

Protokół z II warsztatów Zespołu Lokalnej Współpracy związanych z opracowaniem projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000: Dolina Bystrzycy Łomnickiej PLH020083 i Sztolnia w Młotach PLH020070

Ze względu na ogłoszony rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. stan epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo uczestników, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zrezygnowała z przeprowadzenia II warsztatów Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) dla obszarów Natura 2000 Dolina Bystrzycy Łomnickiej PLH020083 i Sztolnia w Młotach PLH020070 w formie tradycyjnej.

II warsztaty ZLW – łącznie dla obu ww. obszarów Natura 2000 – zostały przeprowadzone w formie zdalnej przy wykorzystaniu aplikacji Microsoft Teams w dniu **6 maja 2021 r.** w godzinach **od 10:00 – 13:00.**

Spotkanie rozpoczął Pan Rafał Klodek – koordynator Planu dla ww. obszaru Natura 2000 z ramienia Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, który przywitał uczestników spotkania i przypomniał, że I spotkania ZLW odbyły się w formie korespondencyjnej, a materiały dostępne są w serwisie informacyjnym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) we Wrocławiu. Następnie wyjaśnił cel przeprowadzenia II spotkania ZLW, którym było zapoznanie zainteresowanych stron z wynikami ekspertyz fitosocjologicznych i chiropterologicznych przeprowadzonych w obszarach Natura 2000 Dolina Bystrzycy Łomnickiej i Sztolnia w Młotach, a także ekspertyzy entomologicznej przeprowadzonej w obszarze Dolina Bystrzycy Łomnickiej. Dodatkowo koordynator zwrócił uwagę, że spotkanie ZLW dotyczyć będzie łącznie dwóch ww. obszarów, bowiem są one ze sobą funkcjonalnie powiązane i mają podobne zagrożenia, a także że z badań zostały wyłączone tereny będące w zarządzie Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka.

W pierwszej prezentacji Pan Tomasz Gottfried (jako ekspert Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska) przedstawił wyniki z zakresu ekspertyzy chiropterologicznej dla obszaru Sztolnia w Młotach. Została ona wykonana na zlecenie RDOŚ we Wrocławiu w okresie 2019-2020 r. Przeprowadzona inwentaryzacja dotyczyła głównego przedmiotu ochrony tego obszaru Natura 2000, tj. mopka *Barbastella barbastellus*, gatunku nietoperza wymienionego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U.2014 r., poz. 1713). W trakcie prezentacji omówiona została m.in. ocena stanu ochrony oraz potencjalne i istniejące zagrożenia, a także zaproponowano działania ochronne i monitoring dla ww. gatunku. Ponadto Pan Tomasz Gottfried wskazał, że trakcie badań stwierdzono obecność innych nietoperzy, w tym nocka dużego *Myotis myotis*, jednak uznał, że nie ma podstaw do uznania ich za przedmioty ochrony tego obszaru.

Następnie głos zabrała Pani Joanna Furmankiewicz (z firmy Aven), która przedstawiła wyniki ekspertyzy chiropterologicznej dla obszaru Dolina Bystrzycy Łomnickiej, przeprowadzonej w sezonie letnim 2019 i 2020 oraz zimowym 2019/2020 na potrzeby ww. Planu. Wykonana ekspertyza wykazała występowanie w granicach ww. obszaru Natura 2000 dwóch gatunków nietoperzy, tj. 1308 mopka *Barbastella barbastellus* (stwierdzono żerowiska tego gatunku) i 1324 nocka dużego *Myotis myotis* (stwierdzono żerowiska i miejsca rozrodu) –

stanowiących przedmioty ochrony tego obszaru, a także podkowca małego *Rhinolophus hipposideros*, którego zaproponowano wpisanie do SDF obszaru z oceną D. W trakcie prezentacji Pani Joanna Furmankiewicz zaprezentowała m.in. letnie kryjówki nietoperzy w obrębie zabudowań wsi Młoty i Spalona, a także omówiła również ocenę stanu ochrony oraz potencjalne i istniejące zagrożenia oraz działania ochronnego dla ww. gatunków nietoperzy.

Następną prezentację dotyczącą wyników badań fitosocjologicznych dla obu ww. obszarów Natura 2000 przedstawił Pan Jan Kucharzyk – ekspert Centrum Ochrony Mokradeł, prezentując wyniki badań terenowych mających na celu rozpoznanie siedlisk przyrodniczych, stanowiących przedmioty ochrony tych obszarów. Omówiona została ocena stanu ochrony oraz zagrożenia siedlisk, których obecność zidentyfikowano podczas wykonywania obu ekspertyz. Ponadto ekspert wskazał propozycje do zmiany SDF obszaru Dolina Bystrzycy Łomnickiej, tj.: dopisanie siedlisk 6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie) i 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk jako przedmiotów ochrony i zmianę oceny (z D na B) siedliska 6520 górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie *Polygono-Trisetion i Arrhenatherion*. Przedstawił też propozycję zmiany granic ww. obszaru Natura 2000, w celu ochrony wszystkich płatów siedlisk: 6520 górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie oraz 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk – zlokalizowanych w obrębie wsi Spalona oraz Wójtowice, a występujących obecnie poza obecnymi granicami obszaru. Pan Jan Kucharzyk przedstawił też wnioski wynikające z analizy dokumentów planistycznych gminy Bystrzyca Kłodzka, poprzez wskazanie konfliktowych miejsc w obrębie Spalona, gdzie w miejscowym planie zaplanowano zabudowę w miejscu występowania płatów siedlisk przyrodniczych 6520 górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie oraz 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.

W trakcie ww. wystąpienia prowadzący spotkanie udzielił głosu Panu Stanisławowi Błach – Doradcy Zarządu ds. Polityki Energetycznej Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A., który z racji innych obowiązków nie mógł uczestniczyć w dalszej części spotkania. Pan Błach wskazał, że Spółka ta zarządza obiektami stanowiącymi elementy przerwanej budowy elektrowni szczytowo-pompowej w Młotach i przedstawił krótką informację nt. aktualnej sytuacji i planów dotyczących ewentualnej kontynuacji budowy elektrowni – wskazując, że obecnie przygotowywane jest zlecenie analiz ekonomicznych ze wskazaniem możliwych źródeł finansowania, a później wykonane będzie studium wykonalności dla tej inwestycji (wątpliwości w zakresie możliwości dofinansowania ze środków UE miał Pan J. Kucharzyk – wskazując możliwe sprzeczności dofinansowania inwestycji z zaplanowanymi działaniami w zakresie siedlisk przyrodniczych na obszarze Natura 2000). Pan Błach określił, że działania doprowadzające do dokończenia budowy elektrowni potrwać mogą około 10 lat. Pani Joanna Furmankiewicz poprosiła o umożliwienie kontroli obecności nietoperzy w okresie zimowym we wszystkich obiektach podziemnych, a Pan S. Błach wyraził wolę pomocy w tym zakresie. Koordynator obszaru Pan Rafał Klodek wskazał, że w wykonywanych analizach i oraz studiach trzeba uwzględnić aktualne uwarunkowania prawne wynikające z wyznaczenia w sztolni obiegowej obszaru Natura 2000 Sztolnia w Młotach, a w dolinie, która miałaby stanowić czaszę zbiornika, obszaru Natura 2000 Dolina Bystrzycy Łomnickiej. Inwestycja ta będzie też wymagać wykonania oceny oddziaływania na środowisko, której istotnym elementem będzie ocena wpływu na ww. obszary Natura 2000.

Ostatnią prezentację przedstawił Pan Nikodem Mazur, przedstawiając wyniki inwentaryzacji przyrodniczej z zakresu ekspertyzy entomologicznej przeprowadzonej w latach 2019-2020 w obszarze Dolina Bystrzycy Łomnickiej. Ekspert przedstawił metodykę prowadzenia prac terenowych oraz wnioski z nich wynikające. Omówione zostały przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000, tj.: 1061 modraszek nausitous *Phengaris (Maculinea) nausithous*

oraz 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*. W stosunku do czerwończyka – z uwagi na brak potwierdzenia występowania w obszarze – zaproponowano zmianę oceny na D i przez to zdjęcie z listy przedmiotów ochrony. Natomiast w odniesieniu do 1059 modraszka telejusa *Phengaris (Maculinea) teleius*, który w aktualnym SDF wpisany jest z oceną D, zaproponowano włączenie tego motyla jako przedmiot ochrony obszaru

Następnie rozpoczęto dyskusję, w trakcie której poruszono następujące zagadnienia:

- Pani Dorota Łukasik – Kierownik Wydziału Urbanistyki i Planowania Urzędu Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka poruszyła kwestie zmiany MPZP wskazując, że ewentualne zmiany zapisów planu wykluczające zabudowę stanowić będą problem dla ich właścicieli, którzy kupili działki z siedliskami i mogą domagać się w związku z tym odszkodowań. Koordynator Planu Pan Rafał Klodek odpowiedział, że do tego tematu wrócimy podczas następnego ZLW dla obszaru Dolina Bystrzycy Łomnickiej, które połączone będzie z wizją terenową na tych spornych terenach;
- Pan Jan Kucharzyk zapytał jakie jest stanowisko RDOŚ we Wrocławiu w zakresie rozszerzenia granic Obszaru i dodania nowych siedlisk do SDF. Koordynator Planu wskazał, że powiększenie to jest najbardziej zasadne z uwagi na występowanie cennych siedlisk poza obecnymi granicami obszaru, natomiast nowe siedliska zostały już wstępnie zgłoszone do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- Przedstawicielka Urzędu MiG Bystrzyca Kłodzka zadała pytanie czy będą wskazania i ograniczenia dla budowy elektrowni, na co przedstawiciel RDOŚ odpowiedział, że wynikać to będzie z przeprowadzonych analiz i postępowań, podkreślając że zasadniczo zmieniły się przepisy prawne od czasu rozpoczęcia budowy, więc aby możliwa była kontynuacja prac należy w zasadzie ponownie zaprojektować elektrownię i przeprowadzić wszelkie niezbędne badania i analizy, a także ewentualnie zaplanować niezbędne działania minimalizujące i kompensujące negatywne oddziaływania;
- Przedstawiciel Lasów Państwowych Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka Pan Łukasz Rapa przestawił informację, że Plan Urządzenia Lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka na lata 2020 – 2029, zawierający zakres Planów zadań ochronnych dla obu obszarów, został zatwierdzony przez Ministra Środowiska i Klimatu i że jest on dostępny wraz z stanowiącym jego integralną część Programem Ochrony Przyrody (zawierającym wyniki badań terenowych nad przedmiotami ochrony obu obszarów) w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Nadleśnictwa pod adresem:
https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_wroclaw/nadl_bystrzyca_klodzka/plan_urzadzania_lasu/czesc_opisowa Ponadto Pan Ł. Rapa poprosił o udostępnienie danych dot. płątu siedliska 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk – zidentyfikowanego na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo (w odpowiedzi Pan J. Kucharzyk odpowiedział, że on nie widzi przeciwwskazań jednak dane te obecnie są w posiadaniu RDOŚ we Wrocławiu). Nawiązując do wskazanych zagrożeń dla obszaru Sztolnia w Młotach ww. przedstawiciel Nadleśnictwa wskazał, że drzewostan w granicach ww. obszaru jest wyłączony z użytkowania rębego. W odpowiedzi ekspert chiropterolog Pan T. Gottfried doprecyzował, że działania ograniczające wycinkę dotyczą również ewentualnej budowy elektrowni, a nie tylko prac gospodarczych PGL LP;
- Pan Nikodem Mazur wskazał na problematykę stabilizacji wód gruntowych w rowach w sąsiedztwie torfowisk. Podkreślił, że wymagać to może wykonania dodatkowych badań hydrogeologicznych. W odpowiedzi ekspert fitosocjolog J. Kucharzyk, który zaproponował to działanie ochronne, ocenił, że w tych lokalizacjach nie powinno to stanowić problemów, a same działania nie będą skomplikowane. Koordynator Planu i przedstawiciel RDOŚ we Wrocławiu przypomniał, że podobne działania były

już przeprowadzane z dobrym skutkiem w innych obszarach Natura 2000 (m.in. Dolinie Dzikiej Orlicy);

- Pani J. Furmankiewicz zadała pytanie o sposób łączenia ekspertyz przeprowadzonych na terenach Lasów Państwowych i zleconych przez RDOŚ na pozostałych terenach w zarządzeniu dot. ustanowienia pzo i w SDF. Koordynator Planu Pan Rafał Klodek odpowiedział, że przygotowywane projekty PZO dotyczyć będą obszarów położonych poza terenami będącymi w zarządzie LP, natomiast aktualizacja SDF obu obszarów Natura 2000 uwzględnić będzie również ekspertyzy wykonane na potrzeby opracowania PUL dla ww. Nadleśnictwa.

Spotkanie zakończył Pan Rafał Klodek dziękując uczestnikom za udział w spotkaniu i za wkład w dyskusję. Ustalono, że kolejne spotkanie ZLW dla obu obszarów odbędzie się w III kwartale 2021 roku i dotyczyć będzie omówienia zapisów zawartych w dokumentacji projektu planu zadań ochronnych i że w miarę możliwości (wynikających z restrykcji epidemiologicznych) połączone one będzie z spotkaniem w terenie.

Wszystkie prezentacje ze spotkania dostępne są odpowiednio na stronach internetowych projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” (PZObis) – dofinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach działania 2.4: Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna. Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, tj.:

<http://wroclaw.rdos.gov.pl/plan-zadan-ochronnych-dla-obszaru-natura-2000-dolina-bystrzycy-lomnickiej-plh020083>

<http://wroclaw.rdos.gov.pl/plan-zadan-ochronnych-dla-obszaru-natura-2000-sztolnia-w-mlotach-plh020070>

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

